

+31 (0)348 47 80 50

Dorpstraat 50
3411 AG Lopik

info@kp-adviseurs.nl

www.kp-adviseurs.nl

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Locatie: Lorentzhof fase 2
Lammenschansweg 2-6
te Leiden

Opdrachtgever: VORM Ontwikkeling B.V.
Schiehaven 13
3024 EC ROTTERDAM

Contactpersoon: De heer N. E. J. Smook

Telefoonnummer: +31 (0)106 42 13 00

Uitgevoerd door: KP Adviseurs BV

Telefoonnummer: +31 (0)348 47 80 50

Projectnummer: 230093-E01

Opgesteld door: Mevrouw A. Argüelles Ticó, PhD

Paraaf:

Gecontroleerd door: De heer F. van Schie, BSc

Paraaf:

Datum: 7 maart 2023

Bijlagen: 1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgtraject

wij zijn lid van het
Netwerk Groene
Bureaus

SAMENVATTING

Ter plaatse van de herontwikkelingslocatie aan de Lammenschansweg 2-6 heeft KP Adviseurs B.V. op 7 februari 2023 een ecologische quickscan uitgevoerd.

Hieronder zijn de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat.

In onderstaand overzicht zijn de soortgroepen opgenomen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en door welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (verwachte) soorten beschermd worden. Daarnaast is opgenomen of het uitvoeren van een nader ecologisch onderzoek en/of een ontheffing op de Wnb noodzakelijk is.

		Beschermde soorten te verwachten?	Regime Wnb	Vervolgonderzoek nodig?	Ontheffing nodig?
Flora		Nee	HR+B&B Bijlage B	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja (marterachtigen)	HR ¹ +B&B Bijlage A	Ja	Afhankelijk van de onderzoeksresultaten
Vleermuizen		Ja	HR ¹ + B&B ²	Ja	Afhankelijk van de onderzoeksresultaten
Broedvogels *	Algemeen	Ja	VR	Broedvogelcontrole *	Niet mogelijk*
	Jaarrond beschermd	Ja (huismus en gierzwaluw)	VR ³	Ja	Afhankelijk van de onderzoeksresultaten
Reptielen		Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Amfibieën		Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Vissen		Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Overige fauna		Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-

* Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door middel van een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat er geen broedgevallen aanwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat er niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

¹Habitatrichtlijn. ²Bern&Bonn. ³Vogelrichtlijn.

Op basis van de uitgevoerde quickscan wordt geconcludeerd dat in het hele plangebied vaste nest- of verblijfplaatsen van de huismus, gierzwaluw, boom- en gebouwbewonende vleermuizen en marterachtigen (zoals de steenmarter) niet kunnen worden uitgesloten. De begroeiing aan de zuidkant van Lammenschansweg 6 is geschikt als leefgebied.

In verband met de voorgenomen sloop- en/of (grootschalige) renovatiewerkzaamheden gaan deze potentiële nest- en verblijfplaatsen verloren. In het kader van de Wet natuurbescherming is nader ecologisch onderzoek benodigd om de aanwezigheid van deze (beschermde) nest- en verblijfplaatsen te bevestigen, dan wel uit te sluiten. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten is mogelijk een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, voldoet deze quickscan niet als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een eventuele goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL. Dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN (voorheen EHS) of beschermde weidevogelgebieden. Gezien de afstand tot deze gebieden en het verschil in biotoop zijn effecten op het dichtstbijzijnde deel van het NNN niet aannemelijk. Het is dus niet nodig een procedure in verband met gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming of in het kader van provinciale regelingen voor het NNN te starten.

Tot slot wordt het uitvoeren van stikstofdepositie onderzoek aangeraden om te bepalen of er sprake is van een negatief effect op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Opzet onderzoek	1
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	2
2.1	Beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden	2
2.2	Ligging plangebied	2
3	WETGEVING	4
4	VOORONDERZOEK	6
5	VELDONDERZOEK	8
5.1	Algemene veldgegevens	8
5.2	Foto's plangebied	8
6	RESULTATEN	11
6.1	Gebiedsbescherming	11
6.2	Soortenbescherming	11
6.3	Effectbeoordeling	14
7	CONCLUSIES	15
7.1	Gebiedsbescherming	15
7.2	Soortenbescherming	15
8	AANBEVELINGEN	17
8.1	Vervolg	17
8.2	Mitigatie en zorgplicht	17
8.3	Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden	18
9	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID	19
9.1	Verantwoording	19
9.1	Geldigheidsduur	19
	FACTSHEET NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK	22

BIJLAGEN

1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgtraject

1 INLEIDING

In opdracht van VORM Ontwikkeling B.V. is door KP Adviseurs BV een ecologische quickscan uitgevoerd ter plaatse van het plangebied 'Lorentzhof Fase 2' aan de Lammenschansweg 2-6 te Leiden.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor de ecologische quickscan wordt gevormd door de herontwikkeling van het plangebied, waarbij sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden zijn voorzien. In het plangebied bevinden zich op dit moment schoolgebouwen waar de gemeente woningen van wil maken.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van deze quickscan is om de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en de te verwachten natuurwaarden in het plangebied alsmede de te verwachten effecten op deze natuurwaarden, door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

1.3 Opzet onderzoek

Een quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermde) soorten flora en fauna. Hiertoe wordt een bronnenonderzoek en een locatiebezoek uitgevoerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een beeld geschetst van de aanwezige en te verwachten natuurwaarden.

2 PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied (zie bijlage 1) betreft het voormalige schoolgebouw van de praktijkschool wat tot voor kort gebruikt werd als een tijdelijke dependance van het Stedelijk Gymnasium aan de Lammenschansweg 4 en 6. Een externe partij huurt dit gebouw nu. De locatie komt vrij als de huidige gebruikers van de gymzaal verhuizen naar de nieuwe gymzaal aan de Oppenheimstraat. Waarschijnlijk is dit halverwege 2025.

Het achterterrein is grotendeels verhard ingericht. Op het plangebied zijn 5 gebouwen/bouwwerken aanwezig in de vorm van twee schoolgebouwen, een berging, een gymzaal en een fietsenstalling. Het verharde gedeelte is ingericht als speel-/sportterrein voor buitenactiviteiten en als een parkeerplaats.

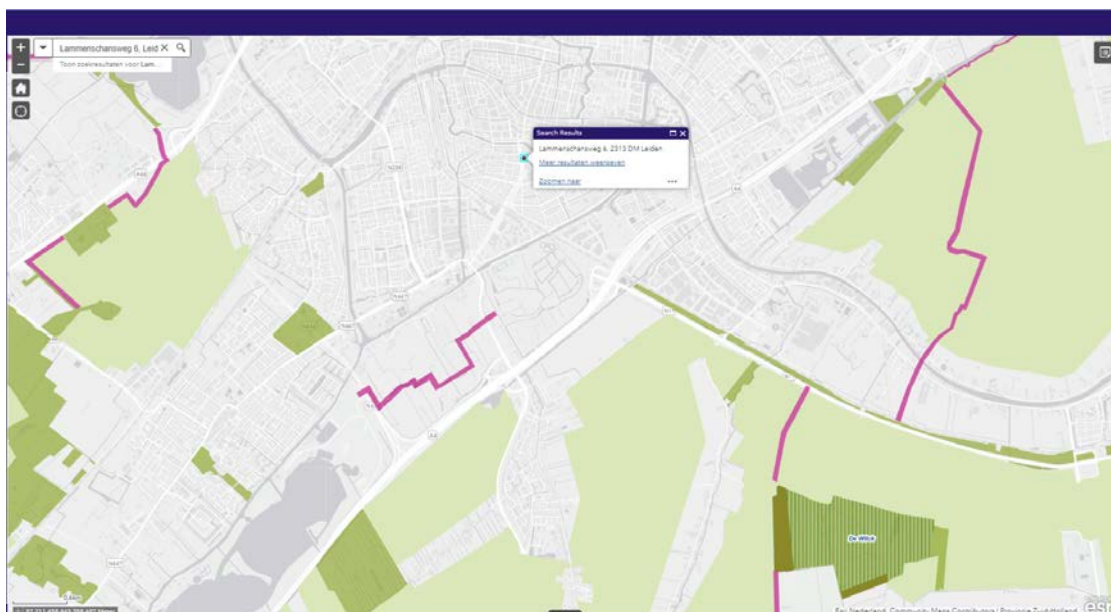
Op de hoek van de Lammenschansweg en de Lorentzkade is een klein gedeelte van het terrein onverhard. Dit onverharde terrein bestaat uit een combinatie van gras en aarde. Op de onverharde stukken staan bomen en planten. Ook het terrein tussen de achterzijde van Lammenschansweg 4-6 en de Singelsloot langs de Lorentzkade is een groengebied met bomen en planten.

De voorgenomen werkzaamheden betreffen de sloop van de huidige opstallen, het verwijderen van begroeiing op het terrein en de nieuwbouw van woningen.

2.2 Ligging plangebied

Via de website van de Provincie Zuid-Holland zijn webkaarten¹ beschikbaar met onder andere de locaties van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur; EHS). Uit deze kaarten blijkt dat het plangebied 5 kilometer van een Natura 2000-gebied ligt en 1,87 kilometer van een NNN gebied (figuur 1). Het plangebied bevindt zich op circa 3,2 kilometer van beschermd weidevogelgebied vandaan. Het plangebied behoort niet tot een gemeentelijke ecologische structuur.

¹ <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ce232eabf6ff4a759aa930a18c0eeaa8>

Figuur 1: kaart met daarop het plangebied (aangegeven met het tekstwolkje) en de dichtstbijzijnde Natura 2000- (dichtstbijzijnde is de Wilck aan het zuidoosten, aangegeven in donkergroen met verticale strepen). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt in het westen (aangegeven in donkergroen). In lichtgroen zijn de weidevogelgebieden aangegeven.

3 WETGEVING

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van kracht geworden. Deze wet vervangt drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De Wnb betreft dus de bescherming van soorten en gebieden, maar ook de instandhouding van bossen.

Met het invoeren van de Wnb is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen bij de provincies komen te liggen. Via provinciale regelgeving waren de provincies reeds het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN; voorheen EHS/ Ecologische Hoofdstructuur).

Per 1 januari 2017 zijn de provincies dus het bevoegd gezag voor natuurbescherming en zijn zij verantwoordelijk voor: de toetsing van werkzaamheden en activiteiten met effecten op het NNN en de Natura 2000-gebieden (gebiedsbescherming), planten en dieren (soortenbescherming) en bossen. Alleen bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen is het Rijk het bevoegd gezag.

Alle in het wild levende inheemse plant- en diersoorten zijn via de Wnb beschermd via een algemene zorgplicht. Een groot aantal soorten kent bovendien een extra beschermingsregime. In principe moet alleen een ontheffing worden aangevraagd voor werkzaamheden met negatieve effecten op soorten met een extra beschermingsregime. Voor enkele soorten is het echter mogelijk om met een door het Rijk (ministerie van LNV) goedgekeurde gedragscode te werken. Tevens gelden extra regelingen die verschillen per provincie, zoals vrijstellingsregelingen voor enkele soorten.

Bij de Wnb is de bescherming van soorten² verdeeld in drie regimes:

- Europese bescherming, voortvloeiend uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Dit betreft alle inheemse broedvogels;
- Europese bescherming, namelijk Habitatrichtlijn-soorten en soorten van de verdragen van Bern & Bonn (hierna: HR+B&B) (artikel 3.5 Wnb). Dit betreft onder andere alle vleermuissoorten en de rugstreeppad;
- Nationaal beschermde soorten, de zogenaamde 'andere soorten' in bijlagen A en B bij de Wet natuurbescherming (hierna: Bijlage A+B). Bijlage A betreft in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Bijlage B betreft vaatplanten (artikel 3.10 Wnb).

Voor de nationaal beschermde soorten geldt een minder strenge bescherming dan voor de Europees beschermde soorten.

Voor (mogelijke) schade aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden aangetast mogen daarom niet worden

² Zie ook de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', deze is beschikbaar via:
http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

uitgevoerd. Het ministerie van LNV hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is (de functionaliteit van) het nest jaarrond beschermd. Het vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is daarom het hele jaar verboden. Na een specifiek onderzoek kan echter wel een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5)³.

³ Deze categorieën van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn overgenomen uit de Wet natuurbescherming: <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/98667/Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten/8c628143-438c-4d87-aef9-eeae6a4b7843>

4 VOORONDERZOEK

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bevat op soortniveau informatie van waarnemingen die ingevoerd zijn op websites zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl alsmede verspreidingsgegevens van gegevensbeherende instanties zoals SOVON, RAVON en FLORON. Via www.quickscanhulp.nl kan op projectniveau data uit de NDFF worden verkregen. Zodoende wordt een eerste indruk verkregen van soorten die in het plangebied of de omgeving hiervan aanwezig zijn. Ten behoeve van de inschatting of bepaalde beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn, worden in onderstaande tabel soorten opgesomd waarvan waarnemingen zijn aangegeven binnen een straal van 5 kilometer om het plangebied⁴. Voor vleermuizen wordt een straal van 25 kilometer aangehouden. In het overzicht worden alleen Bijlage A+B- en HR+B&B -soorten weergegeven en vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten⁵.

De beschermde soorten zijn in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
HR+B&B	-
Andere soorten	Glad biggenkruid, kartuizer anjer, kluwenklokje, muurbloem, schubvaren, stijve wolfsmelk, tengere distel, wilde weit en wolfskers
Grondgebonden zoogdieren	
HR+B&B	Noordse woelmuis
Andere soorten	Boommarter, bunzing*, damhert, eekhoorn, egel*, haas*, hermelijn*, konijn*, waterspitsmuis en wezel*
Vleermuizen	
HR+B&B	Baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis
Vogels	
Categorie 1	Steenuil
Categorie 2	Gierzwaluw, huismus en roek
Categorie 3	Grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar en slechtvalk
Categorie 4	Boomvalk en buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte wouw
Amfibieën	
HR+B&B	Rugstreeppad, vroedmeesterpad
Andere soorten	Alpenwatersalamander, bastaardkikker*, vuursalamander
Reptielen	
HR+B&B	-
Andere soorten	Ringslang
Vissen	
HR+B&B	-
Andere soorten	-
Overige fauna	
HR+B&B	Gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoren
Andere soorten	Grote vos

* vrijgestelde soorten

⁴ © NDFF - quickscanhulp.nl, geraadpleegd op 18 maart 2023

⁵ <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/98667/Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten/8c628143-438c-4d87-aef9-eeae6a4b7843>

Bij het eventueel ontbreken van waarnemingen van een soort in het vooronderzoek geldt het volgende: dit kan betekenen dat de soort niet aanwezig is, maar ook dat nog geen onderzoek is gedaan. Tevens kunnen gegevens in het bronnenonderzoek verouderd zijn, aangezien waarnemingen van beschermde soorten slechts drie jaar geldig zijn. Het vooronderzoek kan derhalve enkel worden gebruikt om een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen voorafgaand aan het veldbezoek.

5 VELDONDERZOEK

Op 7 februari 2023 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁶ van KP Adviseurs BV.

5.1 Algemene veldgegevens

In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden zoals tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Datum	Activiteit	Weersomstandigheden	Uitvoerende	Opmerkingen
7 februari 2023	Veldbezoek quickscan	Temperatuur 0.6 °C Mist	Mevrouw A. Argüelles Ticó, PhD	-

5.2 Foto's plangebied

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven, hieronder wordt middels enkele foto's een indruk gegeven van het plangebied.

Foto 1: Het terrein aan de Lammenschansweg 3 is grotendeels verhard, maar de beplanting en bomen aan de achterzijde bieden aanvullende mogelijkheden voor kleine marterachtigen.

Foto 2: Een geschikte boomholte voor kleine marterachtigen om te gebruiken als hun schuilplaats / verblijf op het noordelijke deel van het plangebied.

⁶ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, te raadplegen via <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/onthefing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

Foto 3: Potentiële boomholtes voor boombewonende vleermuizen soorten om te gebruiken als verblijfplaats.

Foto 4: Een fietsenstalling en het gebouw aan de Lammenschansweg 4 dat momenteel in gebruik is als locatie voor sportactiviteiten. Het gebouw biedt mogelijkheden voor nest- en verblijfplaatsen van huismuis, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen soorten.

Foto 2: De bakstenen gevels hebben gaten en kieren welke geschikte invliegopeningen zijn voor vleermuizen. De dakpannen bieden ruimte aan huismussen om onder de daken te broeden.

Foto 3: Gaten aan de dakrand van het gebouw aan Lammenschansweg 4 die mogelijk invliegopeningen kunnen zijn voor vleermuizen.

Foto 5: Impressie plangebied vanaf de westzijde van Lammenschansweg 6. Potentiële invliegopeningen voor huismussen, gierzwaluw en vleermuizen bij dakpannen, dakrand en schoorstenen.

Foto 6: Aanzicht vanaf de voorkant van Lammenschansweg 6. Deze bebouwingen met dakpannen daken zijn zeer geschikt voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.

Foto 7: Aanzicht vanaf de hoek van de Lammenschansweg en de Lorentzkade.

Foto 8: Op de hoek van de Lammenschansweg en de Lorentzkade is een klein deel van het terrein onverhard en staan bomen en planten.

Foto 9: Impressie plangebied vanaf de achterkant van Lammenschansweg 4-6.

Foto 10: Achterzijde panden aan Lammenschansweg 4-6. Aan weerszijden van de sloot staan bomen en planten.

6 RESULTATEN

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN of beschermde weidevogelgebieden. De lijnvormige structuren die aanwezig zijn en die kunnen dienen als ecologische verbinding tussen gebieden blijft intact. Effecten van de werkzaamheden in het plangebied op de beschermde natuurgebieden zijn door de afstand tot deze gebieden niet te verwachten.

6.2 Soortenbescherming

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Gedurende de inventarisatie zijn mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de huismus, de gierzwaluw, boom- en gebouwbewonende vleermuizen en kleine marterachtigen (steenmarter) vastgesteld.

Per soortgroep zijn hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven. Op basis van onderstaande resultaten zijn de effecten van de voorgenomen plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming. Deze effectbeoordeling is nader beschreven in paragraaf 6.3.

Flora	
Algemeen	Het plangebied is voor het grootste gedeelte bebouwd en verhard. Uit het vooronderzoek kwamen een aantal beschermde flora naar voren die in de omgeving van het plangebied voorkomen. Gezien de verharde situatie van het plangebied en de ongeschikte substraat voor de betreffende soorten kan de aanwezigheid van beschermde flora worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Geen
Nader onderzoek?	Nee
Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is plaatselijk geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten, het konijn, de haas en de egel. Deze soorten zijn in de provincie echter vrijgesteld van ontheffing. Uit het vooronderzoek kwamen een aantal beschermde soorten naar voren die in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het betreft kleine marterachtigen en muizen. De aanwezigheid van kleine marterachtigen soorten, zoals de steenmarter, kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van potentiële leefgebieden die geschikt zijn voor de soort, zoals dichte groenblijvende struiken in de binnentuinen.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Kleine marterachtigen (steenmarter)
Nader onderzoek?	Ja, naar kleine marterachtigen

Vleermuizen	
Algemeen	Het plangebied is beoordeeld op basis van biotoopkenmerken en bronnenonderzoek. In alle gebouwen bevinden zich ruimtes/spleten/kieren tussen/bij het daktrim, boeiboorden, ruimte tussen houten dakoverstek en gevel, ventilatieopeningen in de buitengevel, dilatatievoegen, ruimte tussen het kozijn en de muur, daklijsten, en door ruimte onder dakpannen. Door de aanwezigheid van deze kieren/spleten/ruimtes is de bebouwing in het plangebied geschikt voor vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Ter plaatse van de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geschikte holtes waargenomen die in gebruik genomen kunnen worden als vaste verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. In het plangebied zijn lijnvormige structuren aanwezig die deel kunnen uitmaken van essentiële vliegroutes van vleermuizen. In het plangebied zijn groenstructuren aanwezig die geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen, het deel wat weggehaald gaat worden is echter niet groot genoeg om te dienen als essentieel foerageergebied. Ter plaatse van de locatie is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van boom- en gebouwbewonende vleermuizen benodigd. Tijdens dit onderzoek dient tevens (aansluitend) aandacht te worden besteed aan potentiële vliegroutes van vleermuizen.
Verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Verwacht: gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de tweekleurige vleermuis; boom bewonende soorten zoals de gewone grootoorvleermuis, de rosse vleermuis en de watervleermuis.
Nader onderzoek?	Ja, naar boom- en gebouwbewonende vleermuissoorten.
Vogels	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied enkele vogels aangetroffen, die mogelijk ook in het plangebied broeden. Dit betreffen voornamelijk algemene vogelsoorten zoals de zwarte kraai, de zilvermeeuw en de halsbandparkiet. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. De schuine daken met dakpannen ter plaatse van de bebouwing aan Lammenschansweg 4-6 zijn echter wel geschikt als potentiële nestplaatsen voor de huismus. In en om het plangebied heen is voldoende begroeiing dat door de huismus kan worden gebruikt als foerageergebied en beschutting. De bebouwingen in het plangebied zijn geschikt als potentiële nestplaatsen voor gierzwaluwen. Op waarnemingen.nl worden er in de omgeving regelmatig waarnemingen van de gierzwaluw gemeld. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw is ter plaatse niet uit te sluiten.

	In de bomen op het plangebied zijn er geen geschikte nesten voor roofvogels of uilen waargenomen. Hierdoor is nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van huismussen en gierzwaluw benodigd.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
Categorie 1	Geen
Categorie 2	Huismus en gierzwaluw
Categorie 3	Geen
Categorie 4	Geen
Nader onderzoek?	Ja, naar huismus en gierzwaluw.

Reptielen	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen reptielen aangetroffen. Er zijn geen geschikte broedplekken waargenomen voor (beschermde) reptielen. Gezien de locatie is omringd door drukke wegen worden beschermde reptielen niet verwacht. Het plangebied biedt tevens geen geschikt leefgebied voor de ringslag.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. Tegen het plangebied aan is er echter wel een watergang aan de Lorentzhof, de watergang is echter niet geschikt als leefgebied voor padden. Tijdens de werkzaamheden dient hier echter wel rekening mee te worden gehouden bij de eventuele vorming van plassen.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Gezien het ontbreken van diep oppervlaktewater in het plangebied kan de aanwezigheid van beschermde vissen worden uitgesloten. De watergang aan de oostkant van het plangebied blijft tijdens de werkzaamheden behouden.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn enkele algemene insectensoorten waargenomen. Gezien de ligging van het plangebied en het ontbreken van soort specifieke waardplanten en wateroppervlakttes kunnen beschermde insectensoorten, zoals de grote vos en gevlekte witsnuitlibel in het plangebied worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Andere Soorten	Geen
Nader onderzoek?	Nee

6.3 Effectbeoordeling

De bebouwing worden volledig gesloopt. Na de sloop wordt nieuwbouw (woningen) gerealiseerd. Op basis van de huidige bekend zijnde voorgenomen plannen gaan mogelijk verblijfplaatsen, nestplaatsen en foerageergebieden van beschermde huismussen, gierzwaluwen, vleermuizen en/of kleine marterachtigen verloren. Op basis hiervan kunnen de voorgenomen werkzaamheden in overtreding zijn met artikel 3.1, 3.5 en/of 3.10 van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek is in beide deellocaties nodig om dit uit te kunnen sluiten, dan wel te bevestigen.

In de gebruiksfase is de aanname dat de bebouwingen zijn gesloopt en dat er nieuwbouw is gerealiseerd. Daarnaast wordt het plangebied (deels) opnieuw ingericht. Hierdoor biedt het plangebied in de toekomst meer beschutting/mogelijkheden voor de bovengenoemde soorten kan bieden. Dit leidt tot een kwalitatieve toename van het leefgebied.

7 CONCLUSIES

7.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN (voorheen EHS) of een ecologische verbindingszone binnen het NNN. Gezien de afstand tot deze gebieden en het verschil in biotoop zijn effecten op de dichtstbijzijnde deel van het NNN niet aannemelijk. Het is dus niet nodig een procedure in verband met gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming of in het kader van provinciale regelingen voor het NNN te starten.

Omdat er geen drempelwaarde of een minimale afstand tot een Natura 2000-gebied bestaat voor de toename van stikstofdepositie, wordt het aangeraden om een stikstofdepositie-onderzoek uit te (laten) voeren.

7.2 Soortenbescherming

In onderstaand overzicht zijn de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat. Vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd.

Tabel 1: een overzicht van de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, door welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (verwachte) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Wnb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

	Beschermde soorten te verwachten?	Regime Wnb	Vervolgonderzoek nodig?	Ontheffing nodig?
Flora	Nee	HR+B&B Bijlage B	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	Ja (marterachtigen)	HR ¹ +B&B Bijlage A	Ja	Afhankelijk van de onderzoeksresultaten
Vleermuizen	Ja	HR ¹ + B&B ²	Ja	Afhankelijk van de onderzoeksresultaten
Broedvogels*	Algemeen	Ja	VR	Broedvogelcontrole*
	Jaarrond beschermd (huismus en gierzwaluw)	Ja (huismus en gierzwaluw)	VR ³	Ja
Reptielen	Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Amfibieën	Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Vissen	Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-
Overige fauna	Nee	HR+B&B Bijlage A	Nee	-

* Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door middel van een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat er geen broedgevallen aanwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat er niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

¹Habitatrichtlijn. ²Bern&Bonn. ³Vogelrichtlijn.

Op basis van de uitgevoerde quickscan wordt geconcludeerd dat in het hele plangebied vaste nest- of verblijfplaatsen van de huismus, de gierwaluw, boom- en gebouwbewonende vleermuizen en marterachtigen (zoals de steenmarter) niet kunnen worden uitgesloten. De begroeiing aan de zuidkant van Lammenschansweg 6 is geschikt als leefgebied.

In verband met de voorgenomen sloop- en/of (grootschalige) renovatiewerkzaamheden gaan deze potentiële nest- en verblijfplaatsen verloren. In het kader van de Wet natuurbescherming is nader ecologisch onderzoek benodigd om de aanwezigheid van deze (beschermde) nest- en verblijfplaatsen te bevestigen, dan wel uit te sluiten. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten is mogelijk een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, voldoet deze quickscan niet als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een eventuele goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL. Dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

8 AANBEVELINGEN

8.1 Vervolg

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar huismus, gierzwaluw, gebouwbewonende vleermuizen en marterachtigen (zoals de steenmarter) geadviseerd. Voor deze soortgroepen dient nader onderzoek plaats te vinden om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de beschermde soorten. KP Adviseurs BV kan (een bepaling van) het benodigde nader onderzoek, een eventuele ontheffingsaanvraag en de benodigde tijdelijke verblijfplaatsen voor u verzorgen, uitvoeren en coördineren.

In bijlage 2 staan Factsheets met betrekking tot de soortgroepen die mogelijk aanwezig zijn in het plangebied. Hierin is per soortgroep informatie opgenomen over de verschillende beschermingsregimes, de vereisten die gesteld worden aan nader onderzoek en compenserende maatregelen en de doorlooptijden waar rekening mee moet worden gehouden. In deze bijlage is ook een Factsheet over het ontheffingstraject opgenomen.

8.2 Mitigatie en zorgplicht

Bij buitenwerkzaamheden dient in alle gevallen rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna. Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Wet natuurbescherming ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'. Onderdeel hiervan is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden (mitigatie), waardoor de noodzaak tot compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- Werkzaamheden vanaf één kant aanvangen.
- Indien kappen of rooien van bomen, heggen en struiken nodig is, moet dit voorafgaand aan overige werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli) gedaan worden.
 - Anders moeten het plangebied en directe omgeving voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd worden op broedende vogels.
- Oppervlaktewater niet dempen voordat duidelijk is dat er geen amfibieën en/of vissen in aanwezig zijn.
 - Werk aan oppervlaktewater na de winterrust van amfibieën en vissen uitvoeren (niet in de periode november t/m februari en niet bij een watertemperatuur onder 10°C).
- De werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats laten vinden.
- Het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken.
 - Indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is, gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde).
- Het ontstaan van plassen zoveel mogelijk tegengaan, om te voorkomen dat amfibieën en reptielen het plangebied koloniseren.

- Eventueel ondiepe plassen creëren op een naastgelegen locatie zodat juist deze plassen gekoloniseerd worden in plaats van het plangebied.
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten.
- Indien nodig de dieren voorzichtig van het terrein verjagen.
- Waar nodig de hulp van een deskundige inschakelen.
- Indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

8.3 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

Ten behoeve van de werkzaamheden in het plangebied moeten mogelijk bomen worden gekapt. Voor het kappen van bomen is in de meeste gevallen een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden (een 'kapvergunning') noodzakelijk.

Per gemeente verschillen de specificaties van bomen waarvoor een kapvergunning dient te worden aangevraagd. Tevens verschillen per gemeente de regels voor het aanvragen van een kapvergunning. KP Adviseurs BV kan de benodigde bomeninventarisatie en het aanvragen van een kapvergunning voor u verzorgen.

9 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

9.1 Verantwoording

KP Adviseurs BV is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Dit document is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen KP Adviseurs BV. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is KP Adviseurs BV niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit document zonder schriftelijke toestemming van KP Adviseurs BV anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

9.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn, onder voorwaarde dat er in deze periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING

Renvooi

contouren

onderzoekslocatie

0 10 20 30 40 m

1:1.000

OVERZICHTSTEKENING ONDERZOEKSLOCATIE

Opdrachtgever: VORM Ontwikkeling B.V.

Locatie: Lorentzhof Fase 2

Onderdeel: Ecologische quickscan

Project: 230093-E01

Bijlage: 1

Datum tekening: 7 maart 2023

Papierformaat: A4

Getekend: AAT

KP
ADVISEURS

+31 (0)348 47 80 50

Doopstraat 50

3411 AG Lopik

info@kp-adviseurs.nl

www.kp-adviseurs.nl

BIJLAGE 2

FACTSHEETS VERVOLGTRAJECT

FACTSHEET NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

Om vast te stellen of bij werkzaamheden effecten zullen optreden op beschermde flora en fauna, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd. In de rapportage wordt aangegeven naar welke soort(groep)en nader onderzoek dient plaats te vinden. Met nader onderzoek wordt op soortniveau in kaart gebracht of en waar beschermde diersoorten of hun vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Zo kan bepaald worden of een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is ten behoeve van de geplande werkzaamheden.

Voor onze nadere ecologische onderzoeken maken wij voor zover beschikbaar gebruik van de kennisdocumenten en protocollen die door BIJ12 en het Netwerk Groene Bureaus in overleg met betrokken organisaties zijn opgesteld. Hierin staan onder andere voorschriften voor het aantal bezoeken dat minimaal dient plaats te vinden en in welke periode het onderzoek uitgevoerd kan worden.

Indien onderzoek naar soorten waarvan geen kennisdocument beschikbaar is noodzakelijk wordt geacht, wordt het onderzoek (indien mogelijk) gebaseerd op kennisdocumenten van vergelijkbare soorten en diverse onderzoeksprotocollen van bijvoorbeeld de Gegevensautoriteit Natuur en soortdeskundigen. Het onderzoek wordt altijd uitgevoerd door ecologen met voldoende deskundigheid⁷ voor de betreffende soort. De (diverse vormen van) nadere onderzoeken worden in de Factsheet(s) per soortgroep toegelicht, met inbegrip van de doorlooptijden van het onderzoek en enkele consequenties van de noodzaak tot een ontheffing.

⁷ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, te raadplegen via <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

FACTSHEET SOORTGROEP ZOOGDIEREN

In het plangebied zijn locaties aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving (foerageerhabitat, voortplantingshabitat) voor beschermde zoogdiersoorten. Het is verboden om de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen aan te tasten. Hierbij valt te denken aan het vernietigen of beschadigen, maar ook aan het (tijdelijk) verstoren van deze plaatsen. Voordat de werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd kunnen worden, dient duidelijk te zijn of (en welke) locaties door beschermde zoogdieren als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving gebruikt worden.

Een verblijfplaats functioneert alleen als foerageergebieden in de omgeving onder alle condities voldoende voedsel bieden. Hoe essentieel een foerageergebied is voor een bepaalde verblijfplaats, is afhankelijk van:

- het type verblijfplaats;
- het aantal dieren, het aantal kolonies, of het percentage van een kolonie (minimaal 5 tot 10%) dat afhankelijk is van het foerageergebied;
- de kwaliteit van het foerageergebied;
- de afstand tot de verblijfplaats.

Per soort verschillen de eisen die aan een foerageergebied worden gesteld.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar beschermde zoogdieren te (laten) uitvoeren conform de voor de betreffende soorten geldende kennisdocumenten⁸ (of andere ecologisch verantwoorde onderzoeksprotocollen indien een kennisdocument niet beschikbaar is). De kennisdocumenten schrijven een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de aan- en afwezigheid van de betreffende soort. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk van de verwachte soorten alsmede de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied. De duur van dit nadere onderzoek loopt uiteen van ongeveer een week tot bijna een jaar.

Bij aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen van Bijlage A-soorten is het soms mogelijk om werk uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode, zonder dat een ontheffing benodigd is. Welke werkzaamheden bij welke soorten uitgevoerd mogen worden, staat in de specifieke gedragscode vermeld. Voor het werken met een dergelijke gedragscode moet bekend zijn welke beschermde soorten aanwezig zijn.

Indien vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen van zwaarder beschermde soorten aanwezig zijn en deze beïnvloed worden door de werkzaamheden, of als de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden conform een goedgekeurde gedragscode, moet een ontheffing worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltijd bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

⁸ Zie voor een overzicht van de beschikbare kennisdocumenten: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor de betreffende soorten. Bij compenserende maatregelen dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode oplopend tot meer dan een half jaar, waarin dieren kunnen wennen aan de aangeboden verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient ook rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

Door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren kunt u vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van beschermde zoogdieren voor zijn. De benodigde tijd vanaf de start van nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan al snel oplopen tot meer dan anderhalf jaar, afhankelijk van de aangetroffen soorten en functies. KP Adviseurs BV kan nader ecologisch onderzoek naar zoogdieren, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig de compenserende maatregelen voor u coördineren.

FACTSHEET SOORTGROEP VLEERMUIZEN

In het plangebied zijn locaties aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving (foerageerhabitat of vliegroute) voor vleermuizen. Alle vleermuizensoorten zijn als extra te beschermen opgenomen in Annex IV van de Habitatrichtlijn en daardoor ook in de Wet natuurbescherming. Het is daarmee verboden om de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen of de essentiële leefomgeving aan te tasten. Hierbij valt te denken aan het vernietigen of beschadigen, maar ook aan het (tijdelijk) verstoren van deze plaatsen. Voordat de werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd kunnen worden, dient duidelijk te zijn of (en welke) locaties als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving gebruikt worden door vleermuizen.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende typen verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, winterverblijven, paarverblijven en kraamkolonies). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een vaste cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen, verblijven waartussen ze regelmatig verhuizen. Vleermuizen zijn erg trouw aan verblijfplaatsen en gebruiken deze meestal ieder jaar opnieuw. Verder zijn vleermuizen afhankelijk van voldoende aanbod van foerageerhabitat in de (wijde) omgeving van de verblijfplaats. Tussen de vaste verblijfplaatsen en het foerageerhabitat gebruiken vleermuizen vaste vliegroutes. Zowel essentieel foerageerhabitat als belangrijke vliegroutes behoren tot de beschermde leefomgeving van vleermuizen.

Een verblijfplaats functioneert alleen als foerageergebieden in de omgeving onder alle condities voldoende voedsel bieden. Hoe essentieel een foerageergebied is voor een bepaalde verblijfplaats, is afhankelijk van:

- het type verblijfplaats;
- het aantal dieren, het aantal kolonies, of het percentage van de kolonie (minimaal 5 tot 10%) dat afhankelijk is van het foerageergebied;
- de kwaliteit van het foerageergebied;
- de afstand tot de verblijfplaats.

Per soort verschillen de eisen die aan een foerageergebied worden gesteld, zoals de afstand tussen de verblijfplaats en het foerageergebied: over het algemeen binnen 3 tot 5 km van de verblijfplaats, tot maximaal circa 10 km.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar vleermuizen uit te laten voeren conform de meest recente versie van het "Vleermuisprotocol" van het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met de Gegevensautoriteit Natuur en Zoogdiervereniging. Dit protocol vormt de basis voor de diverse kennisdocumenten voor vleermuissoorten⁹. Het protocol schrijft een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de functies die het kan hebben voor vleermuizen. In de meeste gevallen dient onderzoek te worden gedaan naar de functies zomer-, kraam- en paarverblijf, vaak in combinatie met vliegroutes en/of foerageergebied. Dergelijk onderzoek dient plaats te vinden middels minimaal vier locatiebezoeken verspreid over de periode april tot en met oktober. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk

⁹ Zie voor een overzicht van de beschikbare kennisdocumenten: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

van de verwachte soorten alsmede de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied en is daardoor vaak hoger dan vier. Het is goed te beseffen dat een nader onderzoek naar vleermuizen dus minimaal zeven maanden tot wel meer dan twaalf maanden in beslag neemt. Dit is afhankelijk van wanneer het onderzoek gestart kan worden (bij voorkeur in april of begin mei) en van de te verwachten functies en soorten in het plangebied.

Indien vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen van vleermuizen daadwerkelijk aangetroffen worden en beïnvloed worden door de werkzaamheden, moet een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltijd bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor vleermuizen. De compensatie voor verblijfplaatsen en essentiële leefomgevingen van vleermuizen is per project maatwerk. Kort samengevat moet dit op basis van beschikbare kennisdocumenten voldoen aan de volgende vereisten:

- Voor elke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en/of vergelijkbare soorten (zoals de laatvlieger) die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal vier alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Bij het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode van één tot circa zes maanden (waarbij alleen de maanden van april tot en met oktober meetellen), afhankelijk van de vleermuissoort en het type verblijfplaats.
- Voor elke verblijfplaats van de rosse vleermuis, watervleermuis en/of vergelijkbare soorten die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal tien alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. De gewenningsperiode is afhankelijk van het type verblijfplaats en kan oplopen tot zes maanden (indien juist gepland).
- Vervangende vliegroutes moeten nabij of parallel aan de originele vliegroute worden aangeboden en minimaal drie (bij gebruik van schermen) of vijf (bij gebruik van bomen) meter hoog zijn waarbij bomen maximaal zeven meter van elkaar geplant mogen zijn. De gewenningsperiode is afhankelijk van het gebruik van bomen of schermen en kan oplopen tot drie jaar (in een uiterst geval zelfs tot vijf jaar).
- Vervangend foerageergebied moet nabij het originele foerageergebied worden gecreëerd en zijn afgestemd op de habitatkwaliteiten van het originele foerageergebied. Ook moet het foerageergebied via een (bestaande) vliegroute verbonden zijn met het netwerk aan verblijfplaatsen van de kolonie. De gewenningsperiode voor alternatief foerageergebied kan oplopen tot drie jaar.
- In alle gevallen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

U kunt vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van vleermuizen voorkomen door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren. De benodigde tijd vanaf de start van nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan in het geval van aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen al snel oplopen tot meer dan twee jaar, afhankelijk van de aangetroffen functies. KP Adviseurs BV kan het nader vleermuisonderzoek, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor u coördineren.

FACTSHEET SOORTGROEP VOGELS

Tijdens het locatiebezoek voor de quickscan is vastgesteld dat potentiële jaarrond beschermde vogelnestlocaties aanwezig zijn. Alle vogelsoorten zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn en de Wet natuurbescherming, waardoor het verboden is om nesten die actief in gebruik zijn als broedlocatie te vernietigen of beschadigen. Van een aantal vogelsoorten is de nestlocatie jaarrond beschermd omdat de locatie het gehele jaar gebruikt wordt of dezelfde nestlocatie elk jaar opnieuw wordt gebruikt. De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5) ¹⁰. Ook de bij de nestlocatie behorende essentiële leefomgeving is beschermd.

Om vast te stellen of en waar in het plangebied zich jaarrond beschermde nestlocaties bevinden en of deze locaties ook daadwerkelijk gebruikt worden, wordt geadviseerd nader onderzoek te doen naar jaarrond beschermde vogelnesten. De wijze waarop dit onderzoek dient plaats te vinden is afhankelijk van de vogelsoort(en) die verwacht wordt/worden en de soortspecifieke voorschriften die aan het onderzoek gesteld worden. In het algemeen kan gesteld worden dat voor het bepalen van de aan- of afwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties minimaal twee (voor sommige soorten minimaal vier) locatiebezoeken nodig zijn in het broedseizoen van de betreffende vogelsoort. Hierdoor kan de duur van een nader onderzoek naar jaarrond beschermde vogelnesten uiteenlopen van enkele weken tot circa een jaar.

Indien daadwerkelijk jaarrond beschermde vogelnesten worden aangetroffen die beïnvloed worden door de werkzaamheden, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltime bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen (tijdelijk) worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor de aangetroffen vogelsoorten. De compensatie voor jaarrond beschermde vogelnesten is per project maatwerk. Ter indicatie worden de vereisten voor vervangende verblijfplaatsen voor enkele vaak aangetroffen soorten hier kort samengevat:

- Voor elke verblijfplaats van de gierzwaluw die zijn functionaliteit verliest, moeten minimaal vijf alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Deze verblijfplaatsen moeten voor het broedseizoen aanwezig zijn waarin de bestaande verblijfplaatsen niet meer beschikbaar zijn.
- Voor elke verblijfplaats van de huismus die zijn functionaliteit verliest, moeten minimaal twee alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Bij het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met een periode van minimaal drie maanden waarin de huismussen kunnen wennen aan de nieuwe verblijfplaatsen.
- In alle gevallen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

¹⁰ http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

KP Adviseurs BV kan het nader onderzoek naar de exacte locaties van verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels voor u verzorgen.

FACTSHEET ONTHEFFING

Na afronding van de nadere ecologische onderzoeken moet wellicht een ontheffing op de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. De aanvraag kan als zelfstandige aanvraag bij de provincie worden ingediend, of als onderdeel van een omgevingsvergunning. De doorlooptijd van de behandeling van een zelfstandige aanvraag varieert sterk per provincie en bedraagt circa 8 tot 26 weken. Bij een omgevingsvergunning geldt de uitgebreide toetsingsperiode van 26 weken.

Om het ontheffingstraject te bespoedigen is het vaak mogelijk om vooroverleg plaats te laten vinden met de provincie.

De mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing hangt sterk af van de aanwezige beschermde soorten. Voor enkele zwaar beschermde soorten (waaronder vleermuizen) wordt voor ruimtelijke ingrepen alleen een ontheffing verleend indien er geen alternatief beschikbaar is en een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is, zijnde:

- de bescherming van flora en fauna;
- de veiligheid van het luchtverkeer;
- de volksgezondheid of openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.¹¹

Indien alle bovenstaande wettelijke belangen afwezig zijn, is het niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor de betreffende soorten of jaarrond beschermde vogelnestlocaties. Indien wel een wettelijk belang van toepassing is, kan de procedure van het aanvragen van een ontheffing bespoedigd worden door (naast degelijk ecologisch onderzoek):

- een goede beschrijving van het wettelijk belang dat van toepassing is;
- een goede alternatievenafweging;
- waarborging van de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplaats van de beschermde soorten.

Het proces voorafgaande aan een aanvraag van een ontheffing is dus maatwerk, dat afhankelijk is van de beschermde soorten die worden aangetroffen tijdens de nadere ecologische onderzoeken en de functie die het plangebied heeft voor de betreffende soorten.

Bij aanwezigheid van Bijlage A+B-soorten is het soms mogelijk om werk uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode, zonder dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is. Welke werkzaamheden bij welke soorten uitgevoerd mogen worden, staat in de specifieke gedragscode vermeld. Voor het werken met een dergelijke gedragscode moet bekend zijn welke beschermde soorten aanwezig zijn.

Zonder een ontheffing op de Wet natuurbescherming of goedgekeurde gedragscode kan alleen worden gewerkt indien de beschermde rust-, verblijf- of groeiplaatsen (en bijbehorende essentiële

¹¹ Voor vogels kan conform de Vogelrichtlijn slechts ontheffing worden aangevraagd voor de drie eerstgenoemde belangen.

leefomgeving) onbeschadigd en bruikbaar blijven tijdens én na de werkzaamheden. Bij de werkzaamheden dient dan specifiek rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van de beschermde soorten. De werkzaamheden dienen tevens in het voorstadium en bij de uitvoering te worden begeleid door een ecooloog. Nesten en verblijfplaatsen moeten hierbij gespaard blijven en de soorten mogen niet verstoord worden.